

תוכנית העשרה חינוכית

לימי חופשת הפסח

ניצנים בגני הילדים

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר גיל הרך
תוכנית הצהרונים הלאומית

ניצני אביב

פסח בא

הקדמה

חופשת הפסח מהווה הזדמנות משמעותית להעמקה חינוכית וללמידה חווייתית סביב ערכי החג ותכניו. התוכנית נועדה לאפשר לילדים היכרות עם חג הפסח ועונת האביב מתוך התנסות פעילה, חשיבה, שיח ויצירה, תוך חיבור בין עולם הערכים, התרבות והמסורת לבין עולמם האישי והיומיומי של הלומדים. במהלך הפעילויות הילדים ייחשפו לרעיונות מרכזיים בסיפור יציאת מצרים, בדגש על מושגים של חירות, אחריות, בחירה ושייכות ויעבדו אותם באמצעים מגוונים המותאמים לגילם. הלמידה בתוכנית מבוססת על עקרונות של מעורבות פעילה של הילדים ופיתוח כישורים חברתיים ורגשיים, תוך יצירת סביבה מאפשרת, בטוחה ומכבדת.

ידע:

היכרות עם חג הפסח ומשמעותו סיפור יציאת מצרים כרעיון של מעבר, שינוי וחופש הכרת מושגים מרכזיים כמו חירות, עבדות, מסע, משפחה, מסורת חשיפה לתרבות, סמלים, שירים ומנהגים הקשורים לחג חיבור בין עבר להווה דרך חיי היומיום של הילדים

מיומנויות:

חשיבה סקרנית ושאלת שאלות הבעה אישית דרך שיח, משחק, יצירה ותנועה עבודה בקבוצה ושיתוף פעולה פיתוח דמיון וחשיבה יצירתית הקשבה, התבוננות ויכולת התנסחות

ערכים:

חירות אישית וחופש בחירה כבוד לאחר ולשונות בין אנשים מורשת תרבותית וחיזוק הקשר הבין-דורי

הפרוייקט מבוצע ע"י חברת אקסיומה הישגים בהשכלה עבור היחידה לתוכניות משלימות למידה, משרד החינוך
תוכן ועיצוב גרפי: הגר אורן

פעילות פתיחה – יוגלה

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לפתיח מוזיקלי יוגלה

קלפי יוגלה

קישור למוסיקה שקטה

מהלך הפעילות:

נפתח את השבוע בפעילות יוגה שקטה ומרגיעה, שמטרתה לאפשר לילדים מעבר הדרגתי מיום הלימודים לשהות בצהרון, חיבור לגוף, נשימה וריכוז. נשמיע את מוזיקת הפתיח ונזמין את הילדים לשבת על הארץ במעגל, רגליים משולבות, גב זקוף וידיים מונחות על הברכיים. נבקש מהילדים להקשיב להנחיות ולבצע את התנועות יחד. יש להקפיד על דיבור בקול רך, איטי ושקט. (נשמיע ברקע את המוסיקה הנעימה). נתחיל בתרגילים הבאים:

"שלוש": ננחה את הילדים לקחת שלוש נשימות עמוקות ואיטיות:

שאיפה דרך האף, עצירה קלה של הנשימה, נשיפה איטית דרך הפה לאחר כל שאיפה נבקש לספור בלב עד שלוש, ולהוציא את האוויר לאט.

"שתיים": ננחה את הילדים לקחת עוד שתי נשימות עמוקות ואיטיות:

להרים את שתי הידיים מעלה, לצידי האוזניים למתוח את הגוף ולספור לאט עד שתיים.

כעת נוריד את הידיים באיטיות וניקח שתי נשימות עמוקות נוספות.

"אחת": ננחה את הילדים לקחת נשימה אחת עמוקה,

ולהושיט את הידיים קדימה ואז לחבק את עצמם חיבוק חזק, כאשר הגוף מוטה מעט לפנים והראש משוחרר.

לאחר כ-3 דקות של נשימות ומתיחות, נציג לילדים קלפי יוגה עם תנוחות פשוטות וברורות. נזמין ילדים שמעוניינים להדגים תנוחה אחת.

לאחר מכן נחלק את הילדים לקבוצות קטנות (כחמישה ילדים בקבוצה) כל קבוצה תיקח קלף יוגה אחד וילדי הקבוצה יתנסו יחד בביצוע התנוחה:

החזקה של מספר שניות - שחרור - חזרה נוספת על התנוחה
נבקש לשים לב לנשימה בזמן הביצוע. (נשימות עמוקות ואיטיות)

הקבוצות תחלפנה קלפים עד שכל הקבוצות תתנסנה בכל התנוחות.

נסיים את פעילות יוגלה בישיבה מזרחית על הארץ: גב זקוף, כתפיים משוחררות, עיניים עצומות. ננחה את הילדים לקחת חמש נשימות עמוקות, לאחר הנשימה האחרונה נזמין לפתוח עיניים לאט, להתמתח קלות ולהתחיל את השבוע בתחושה נעימה ורגועה.

פעילות העשרה חינוכית- צלילי המוזיקה

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר "צלילי המוזיקה" מתורגם לעברית

מילים ולחן: רוג'רס והמרשטיין גרסה עברית: אבי קורן

קישור למילות השיר בשירונט

מהלך הפעילות:

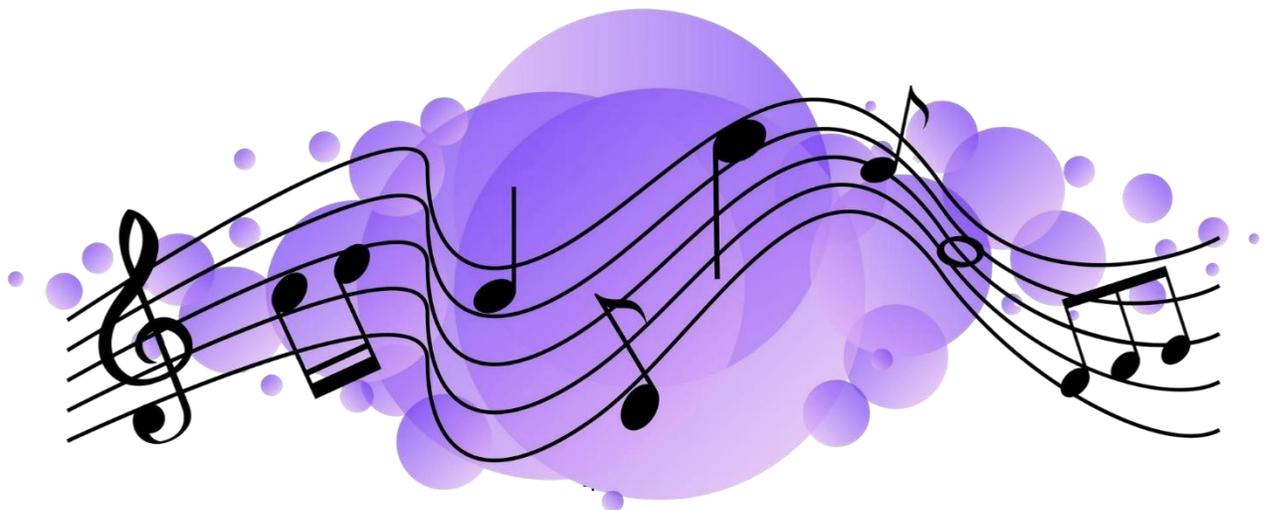
נפתח את המפגש ונספר לילדים כי החודש נעסוק במוזיקה וצלילים. "צלילי המוזיקה". את החודש פתחנו בחג הפסח ועונת האביב וכעת נעסוק במוזיקה, צלילים וכלי נגינה.

נקריא לילדים את מילות השיר שמופיעות בקישור בעזרים. לאחר מכן נזמין את הילדים להאזין לשיר. נספר לילדים כי כמו שיש אותיות שאיתן כותבים מילים כשרוצים לכתוב מוזיקה משתמשים בתווים. לכל תו יש צליל שונה.

נשאל את הילדים אם מישהו מהם יכול לשיר את שמות התווים לפי הצלילים. אם אתם יכולים – אתם מוזמנים לשיר להם את תווי המוזיקה לפי הסדר.

דו - רה - מי - פה - סול - לה - סי - דו

נשמיע שוב את השיר וננסה להצטרף לצלילים בתחילת המשפטים.

פעילות סיום – הצליל שנשאר איתי

עזרים:

כלי אחד בעל צליל רך לבחירה

פעמון קטן/ קסילופון (עץ) / מטלופון (מתכת) ומקושים

מחשב / רמקולים

קישור לסדר התווים המוזיקליים מתוך ביצוע של נעמה בארץ הצלילים

מהלך הפעילות:

הילדים יושבים במעגל רגוע.

נזכיר בקצרה שהכרנו היום את השיר צלילי המוזיקה והכרנו צלילים שונים.

אם יש ברשותכם קסילופון / מטלופון תוכלו להשמיע לילדים שוב את הצלילים לפי סדר התווים.

ננגן את הצלילים בסולם עולה ואחר כך בסולם יורד ונזמין את הילדים להצטרף בתנועות גוף בהתאם.

לאחר מכן, כל ילד בתורו בוחר תנועה קטנה שמתאימה לצליל ששמע

תנועה של יד

נדנד

עצימה של עיניים

או חיוך

נחזור ונשמיע את הצליל ונזמין את הילדים לבצע יחד את התנועות שבחרו.

נשמיע לילדים את התווים המוזיקליים לפי הסדר ונעודד אותם להצטרף.

לסיום ניקח נשימה עמוקה אחת והגוף נרגע לקראת סוף היום.

פעילות פתיחה – שמחה רבה

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר – "שמחה רבה"

מילים: יפה בלהה לחן: ידידיה אדמון

קישור למילות השיר בשירונט

מהלך הפעילות:

את כל אחד מימי החופשה נפתח באחד משירי החג. נקריא את המילים, נוודא כי כל המילים ברורות ומוכרות לילדים. נשיר שתי שורות בהטעמה בכל פעם ונזמין את הילדים לחזור אחרינו.

אפשר להשמיע את השיר פעמיים או שלוש ולהזמין את הילדים להצטרף.

פעילות העשרה חינוכית –

סיפור יציאת מצרים

עזרים: (הכנה מראש)

מחשב / רמקולים

קישור למוזיקת רקע לסיפור

הכינו שק מאל-בד שחור

שקית ניילון מלאה חול עטופה באל-בד שחור וקשורה בחבל.

הכינו בובה קטנה עטופה במטפחת בתוך סלסילה.

קישור לשיר "עבדים היינו" / מילים: מתוך ההגדה, לחן: שלום פוסטולסקי

קישור לשיר "דומם שטה" (משה בתיבה) / מילים: קדיש יהודה סילמן, לחן: עמנואל יחיאל

קישור לשיר "בצאת ישראל ממצרים" / מילים: מתוך ההגדה, לחן: ידידיה אדמון

מידע למובילים:

סיפור יציאת מצרים הוא אחד הסיפורים המרתקים ביותר של עם ישראל. למעשה – הוא הסיפור שהתחיל את ההיסטוריה של עם ישראל... אלו היו הרגעים שבהם נהיינו לעם. מה בדיוק קרה שם? היום נספר ונציג בשיתוף עם הילדים את סיפור יציאת מצרים.

*** בכל פעם שמוזכרת דמות חדשה בסיפור נזמין את הילד המשחק את התפקיד.**

התאימו את הפרטים ואת המילים שבסיפור לגילי הילדים שבצהרון שלכם.

מהלך הפעילות:

נזמין את הילדים לשבת סביב במעגל במפגש ונתחיל לספר את הסיפור.

נשמיע (בשקט) את מוזיקת הרקע המצרית.

לפני שנים רבות בארץ לא רחוקה מכאן בכלל שלט מלך! מלך רם ונישא, מלך רשע. שמו של המלך היה רעמסס השני – המלך פרעה.

לצידו של המלך פרעה עמדו שומרים רבים ששמרו עליו יומם וליל.

בארץ מצרים חיו להם המצרים ובני ישראל, שהיו זרים בארץ מצרים.

המלך פרעה ראה כי חייהם של בני ישראל במצרים טובים והם הולכים ומתרבים, והוא החליט לעשות מעשה ולהפוך את בני ישראל לעבדים.

(נזמין את הילדים המשחקים את בני ישראל, נשמיע את השיר "עבדים היינו")

וניתן להם את השק הכבד שיעבירו זה לזה בשורה כמו בני ישראל שסחבו משאות כבדים.

בני ישראל נאלצו לעבוד עבודת פרך, לבנות ערים ובתי אוצר לפרעה, אך בכל זאת המשיכו להתרבות, ולפרעה היה נראה שהם מתרבים בקצב מהיר מאוד. כדי לעצור זאת, הוא הזמין אליו את השומרים שלו ואמר להם: "כל הבן היילוד היאורה השליכוהו".

הוא ציווה עליהם ללכת ולעבור בין כל הבתים ולקחת את כל התינוקות הבנים ולהשליך אותם ליאור(לנהר הנילוס).

נשאל את הילדים: מדוע ציווה פרעה לקחת רק את התינוקות הבנים?

*כי באותם ימים רק בנים היו לוחמים (לא כמו היום שגם בנות לוחמות), ולכן פרעה חשש במיוחד מהבנים.

(יש להתאים את הסיפור לגילי הילדים בצהרון שלכם)

פרעה שלח את השומרים שלו ללכת מבית לבית ולקרוא:

"הביאו לנו את התינוקות".

הזמינו את שומרי המלך להסתובב ולדפוק על דלתות הבתים.

בדיוק באותם ימים יוכבד, אשתו של עמרם משבט לוי, ילדה בן. היא החליטה להציל את בנה. היא קראה לבתה מרים, ויחד הן הכינו תיבה קטנה וציפו אותה בגומא ובזפת, כדי שתהיה חסינה למים, ושמו את התינוק בתיבה על גדות היאור. אחותו של התינוק, מרים, הסתתרה מאחורי שיח כדי להשגיח על הילד.

נפרוש על הארץ אל-בד כחול גדול ונניח עליו סלסילה קטנה עם בובה עטופה ונשמיע את השיר "דומם שטה" (משה בתיבה)

**נזמין את כל הילדים לשבת סביב, להחזיק בשולי הבד הכחול ולהניע את הגלים לצלילי השיר.
(בתום השיר ישובו הילדים למקומם ואנו נמשיך בסיפור.)
נזמין ילדים לתפקידים של בת פרעה, המשרתות, יוכבד ומרים.**

בת פרעה הגיעה להתרחץ בנהר וראתה את התיבה. כאשר היא פתחה אותה היא ראתה תינוק בוכה. היא הבינה שהוא תינוק עברי, והיא ריחמה עליו מאוד והחליטה לקחת את התינוק אל ביתה ונתנה לו שם: "משה", "כי מן המים משיתיהו".

מרים ניגשה לנסיכה והציעה לה למצוא מינקת לתינוק. בת פרעה קיבלה את הצעתה ומרים הביאה את יוכבד, אימו של משה, ובת פרעה שכרה אותה להניק את התינוק ולטפל בו. בת פרעה גידלה אותו בארמון כאילו היה בנה. בינתיים, מצבם של בני ישראל במצרים נעשה גרוע מיום ליום והם סבלו מאוד.

משה, שגדל בינתיים, ראה את סבלם של בני ישראל והחליט ללכת אל המלך פרעה ולדרוש ממנו שישחרר אותם לחופשי. פרעה סירב לשחרר אותם ואף הגביר את סבלם. הוא הגדיל את העול על עבדיו, בני ישראל, וציווה על מנהלי העבודה להפסיק לספק להם תבן לעשיית הלבנים, ושיהיה עליהם ללכת לאסוף תבן בעצמם ולהספיק להפיק את אותה כמות לבנים.

משה לא היה יכול עוד לסבול את כאבם של בני עמו. הוא פנה לאלוהים ואמר: "מדוע אתה נותן להם לסבול כך?" אלוהים הבטיח לו שהחופש קרוב: "עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו". לאחר מכן התגלה ה' אל משה. והבטיח לו כי הוא יציל אותם.

משה ואהרון אחיו חזרו ובאו לפני פרעה ודרשו ממנו בשם אלוהים: "שלח את עמי לחופשי". פרעה חזר וסירב. גם כשמקלו של אהרון הפך לנחש ובלע את מטות הקסמים של חרטומי מצרים, המשיך פרעה לסרב לאפשר לבני ישראל ללכת. משה הזהיר אותו שאלוהים ישמיד את מצרים, אך ליבו של פרעה המשיך להיות אטום. אלוהים הכה את המצרים בעשר מכות. פרעה התייסר וסבל בכל מכה והבטיח לשחרר את בני ישראל, אך ברגע שהמכה הסתיימה הוא התכחש להבטחתו.

מכות מצרים

דם – אהרון הכהן ביאור והמים הפכו אדומים כדם.

צפרדע – נחילי צפרדעים הציפו את מצרים.

כינים – ראשי המצרים התמלאו כינים ושרצים.

ערוב – המוני חיות פרא פלשו אל הערים.

דבר – מגפה קטלנית הרגה את כל חיות הבית.

שחין – שלפוחיות מכאיבות ייסרו את המצרים.

ברד – ברד מעורב באש ירד מן השמים והחריב את כל היבול.

לאחר שבע המכות האלה עדיין פרעה לא שינה את דעתו: "ויחזק לב פרעה ולא שילח את בני ישראל כאשר דיבר ה' ביד משה".

המצרים כבר סבלו יותר מדי. הם התחננו לפרעה לשחרר את בני ישראל.

כאשר משה בא אל פרעה והזהיר אותו מפני המכה השמינית,

אמר פרעה: "רצונכם לעבוד את ה'?"

אתן רק לגברים ללכת ואילו הנשים והילדים יישארו במצרים".

משה ענה לו: "לא, כולנו צריכים ללכת, הגברים, הנשים והילדים, הצאן והבקר".

פרעה סירב שוב, ואז הגיעו המכה השמינית והמכה התשיעית:

ארבה – נחילי ארבה השחיתו את כל היבול ואת כל הצמחייה.

חושך – חשכה כבדה עטפה את ארץ מצרים.

לאחר ששתי מכות אלו לא עזרו, הגיעה המכה העשירית:

מכת בכורות – בחצות הלילה, אור לט"ו בניסן באותה שנה, הומתו כל בכורי מצרים.

(לצעירים במיוחד מומלץ לדלג על מכת בכורות)

בעקבות מכת הבכורות השתכנע פרעה וגירש את בני ישראל מארצו.

בני ישראל עזבו במהירות, וכיוון שלבצק שהכינו לדרך לא היה זמן לתפוח,

הם אפו ואכלו אותו כך, כמו מצה.

זמן קצר לאחר שפרעה הרשה לבני ישראל לעזוב את מצרים,

הוא רדף אחריהם כדי להכריחם לחזור חזרה.

סיפור ההגדה מספר כי בני ישראל נשארו לכודים בין צבאותיו של פרעה ובין הים הגדול.

ה' אמר למשה להרים את מקלו מעל המים; הים נפתח לשניים ואפשר לבני ישראל לעבור בתוכו בבטחה

ולאחר מכן נסגר מעל המצרים הרודפים אותם.

איזו שמחה גדולה הייתה: משה, בני ישראל, מרים הנביאה וכל בני ישראל, שרו שיר הלל ותודה.

נשמיע את השיר "בצאת ישראל ממצרים" ונזמין את כל הילדים לתהלוכה.

פעילות סיום – מקצב יציאת מצרים

עזרים:

כלי נגינה שונים
מטפחות (לא חובה)

מהלך הפעילות:

נזכר עם הילדים בחגיגות בני ישראל בזמן יציאת מצרים ונזמין אותם ליצור רצף מקצבים לפי המאורעות.
כל ארוע מקבל צליל או תנועה – או לחלק לפי כלי נגינה שונים לדוגמה:

היציאה ממצרים – צעידה במקום בקצב אחיד, מחיאות כף איטיות

חציית ים סוף – תנועות ידיים רחבות מצד לצד, גל עולה ויורד בקול שקט (אפשר להוסיף מטפחת)

סגירת הים על המצרים – מחיאת כף חזקה אחת או הקשה בתוף

שירת הים – נענוע הגוף מצד לצד וצלצול בפעמונים

ההליכה במדבר – הקשה חוזרת בקצב קבוע על כלי הקשה קטנים

לאחר יצירת הרצף, נתרגל את סדר המאורעות מספר פעמים, תחילה בהנחיית המובילים ובהמשך בהובלת הילדים. ניתן להזמין ילדים להציע צליל או תנועה לאירוע מסוים, ולבצע את הרצף כולו כיצירה קבוצתית אחת.

פעילות פתיחה – מה נשתנה

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר – מה נשתנה

מילים: מתוך ההגדה לחן: אפרים אבילאה
מילות השיר

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש כשאנו משמיעים את השיר פעם אחת ומאפשרים לילדים להצטרף. נקריא את מילות השיר, נוודא כי כל המילים ברורות ומוכרות לילדים. נשיר בכל פעם שתי שורות בהטעמה, ונזמין את הילדים לשיר איתנו.

מה נשתנה
מלים: עממי
מתוך ההגדה

מה נשתנה הלילה הזה
מכל הלילות
מכל הלילות
שבכל הלילות אנו אוכלין
סמץ ומצה, סמץ ומצה
הלילה הזה, הלילה הזה
כלו מצה.

שבכל הלילות
אנו אוכלין
בין יושבין ובין מסבין
בין יושבין ובין מסבין
הלילה הזה, הלילה הזה
כלנו מסבין.

שבכל הלילות
אנו אוכלין
שאר ירקות, שאר ירקות
הלילה הזה, הלילה הזה
כלו מרור.

פעילות העשרה חינוכית –

"איפה האפיקומן?"

כתבה: אמונה אלון • איורים: ינון פתחיה

על הספר: (מתוך ספריית פיג'מה)

ליל הסדר הוא לילה מיוחד, שמעורר התרגשות בילדים השותפים לחגיגה: הם שרים, טועמים, מציגים ו... מחפשים את האפיקומן! לילה זה מביא אתו זכרונות בלתי נשכחים בקרב ילדים וגם מעורר זכרונות אצל המבוגרים. "איפה האפיקומן" הוא ספר על חוויה של דורות, על הציפייה של ילדים לחג, ועל הפער שקיים לפעמים בין הציפייה לבין ההפתעה שהמציאות מביאה אתה.

"מה נעשה? איך נמשיך מכאן? איך נדע איך נדע איפה האפיקומן?" בסיפור מחורז וקצבי מחפשים כל בני הבית את האפיקומן האבוד. מי ידע לאן הוא נעלם? ומי ימצא אותו? סיפור מתוק על מסורת פסח שעוברת מדור לדור ועל הדור הצעיר שמשתתף באירוע עד שהוא נרדם.

עזרים:

הספר "איפה האפיקומן"
מחשב / רמקולים / מקרן

קישור לסיפור "איפה האפיקומן?"

2 יריעות לבד צבעוניות לכל ילד מספריים

אקדח דבק חם לשימוש המובילים בלבד (יש לחבר את האקדח דבק לחשמל הרחק מהישג ידם של הילדים)
כפתורים ופאייטים לקישוט
בקבוקי צבע מיוחדים לצביעה על בד

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש ונשאל את הילדים מי יודע מהו האפיקומן? נקשיב לתשובותיהם ואחר כך נוסיף הסבר.

אפיקומן – האפיקומן היא מצה שאוכלים בסוף ליל הסדר, כזכר לקורבן הפסח.

נהוג להחביא את האפיקומן כדי לעורר סקרנות אצל הילדים ולעודד אותם להישאר ערים עד סוף הסדר. בחלק מעדות ישראל הילדים מנסים למצוא את האפיקומן ולהחזיר אותו בסיום הסדר, בתמורה למתנה שהמבוגרים מציעים להם.

כמובן שאם יש ברשותכם את הספר מומלץ להקריא מתוך הספר עצמו ולשתף את הילדים באיורים.

אם אין ברשותכם את הספר תוכלו להשתמש בקישור המופיע בעזרים, להקשיב לסיפור ולצפות באיורים מתוך הסרטון.

לאחר שהקשבנו לסיפור נכין בעצמנו תיק מיוחד לאפיקומן לליל הסדר. אם אין מספיק זמן אתם מוזמנים לחלק את הפעילות לשני מפגשים.

נזמין את הילדים לשולחנות ונניח על השולחנות את חומרי היצירה. ננחה את הילדים כיצד לקפל ולגזור את יריעת הלבד. כדי ליצור את דש המעטפה המתקפל נקפל את הקצוות העליונים עד שהם נפגשים באמצע.

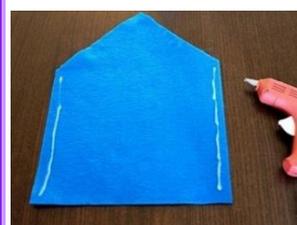
ננחה את הילדים לגזור לאורך קו הקיפול, כך יישאר לנו משולש בחלק העליון. אחר כך ייקחו הילדים את יריעת הלבד השנייה ויניחו את שני החלקים זה על זה.

אחר כך יגיע הזמן להדביק את החלקים יחד כדי ליצור מעטפה!

נזמין אלינו את הילדים שמוכנים ונדביק להם את שני החלקים בעזרת דבק חם לאורך הצדדים והתחתית. **יש לוודא שהדבק קר לחלוטין לפני שאתם נותנים להם לקשט.**

נזמין את הילדים לעטר את התיק האפיקומן כרצונם. אפשר לעטר בעזרת בקבוקי הצבע לבדים (אפשר גם לכתוב בהם), מדבקות, פונפונים ועוד. נסייע לילדים בהדבקת הקישוטים אם יש צורך בשימוש בדבק חם.

*בעזרת אותם החומרים אפשר להכין גם את צלחת הסדר.

פעילות סיום – אפיקומן מוזיקלי

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשירי חג הפסח

מצה עטופה

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש בשיחה קצרה על מצה ואפייה.

נשאל את הילדים מי זוכר ויכול לספר לנו מדוע אוכלים מצות בפסח.

נשחק משחק מהנה.

נשמיע ברקע את שירי החג בשקט.

נזמין ילד שמעוניין לצאת מהחדר לרגע

ובזמן הזה נחביא עם הילדים את האפיקומן.

ננחה את הילדים כי במקום לומר חם (כשמתקרבים) וקר (כשמתרחקים)

נשתמש בצלילים.

כאשר הילד המחפש מתקרב למקום המחבוא – נתופף בחוזקה על הברכים

כאשר הוא מתרחק – נשפוף בשקט ידיים בצורה של מצילתיים.

נזמין בחזרה את הילד שיצא ונשחק בהנאה.

בכל פעם נזמין ילדים נוספים שמעוניינים לשחק.

פעילות פתיחה – עבדים היינו

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר – עבדים היינו

מילים: מתוך ההגדה, לחן: פוסטולסקי שלום

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש כשאנו משמיעים את השיר פעם אחת ומאפשרים לילדים להצטרף. נקריא את מילות השיר, נוודא כי כל המילים ברורות ומוכרות לילדים. אתם מוזמנים לשיר שתי שורות בהטעמה ולהזמין את הילדים לחזור אחריכם.

עבדים היינו

מילים: עממי מתוך ההגדה לחן: פוסטולסקי שלום

פעילות העשרה חינוכית – ניצני אביב

עזרים:

תמונה של שדה פורח / עצים באביב
כוסות פלסטיק שקופות
מים

צבעי מאכל (עדיף אדום / כחול)
פרחים בהירים עם גבעול (למשל ציפורן לבנה)
בריסטול גדול לכל קבוצה
צבעי מים / גואש
מכחולים
חומרים מהטבע: עלים, זרעים, חול
דבק סטיק
ניירות קרפ צבעוניים
דפי ברסטול קטנים צבעוניים
מספריים

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש ונראה לילדים תמונה של שדה באביב ונשאל:
מה השתנה בטבע מאז החורף?
אילו צבעים פתאום הופיעו?
מדוע לדעתכם הפרחים יוצאים דווקא עכשיו?
מה צריך צמח כדי לפרוח?

נרחיב מעט על מושגים שונים כאשר יזכרו:
אביב, התחדשות, נביטה, פריחה, אבקה, חרקים, שמש, מים

קעת נשאל את הילדים מה צריך פרח / צמח על מנת לגדול ולפרוח?
התשובה כמובן היא מים.
נשאל את הילדים האם יודעים כיצד הצמח / פרח מקבל את המים שהוא צריך?
הוא שותה? כיצד?

לפני שנערוך ניסוי קצר ונראה לילדים כיצד הצמחים והפרחים מקבלים את המים מן האדמה.
נראה לילדים פרח אמיתי (אפשר פרח בר שנקטף מראש)
נתבונן ונזהה עם הילדים את חלקי הפרח:
עלי כותרת, גבעול, עלים, אבקנים (אם יש)

ונשוחח עם הילדים:
מדוע יש לפרח צבע?

**לפרח יש צבעים כדי שיראו אותו מרחוק.
הצבעים עוזרים לפרח למשוך אליו חרקים.**

מי בא לבקר את הפרח?
**אל הפרח באים חרקים כמו דבורים, פרפרים וחיפושיות.
הם באים לשתות צוף ולאסוף אבקה.**

מה יקרה אם לא יהיו חרקים?

**יש פרחים שזקוקים לחרקים כדי להעביר אבקה מפרח לפרח.
אם החרקים לא יגיעו, הפרחים האלה לא יוכלו ליצור זרעים.
אבל יש גם צמחים שלא צריכים חרקים – הם נעזרים ברוח, במים או בדרכים אחרות.
אם יהיו פחות חרקים, יהיו פחות פירות וזרעים, ופחות צמחים חדשים.**

כעת נערוך את הניסוי ונראה כיצד הצמח / פרח שותה.
אפשר לחלק את הילדים לקבוצות קטנות סביב השולחנות ולערוך את הניסוי כל קבוצה בנפרד ומקרוב.
ניקח כוס עם מים נוסיף למים צבע מאכל, נכניס את הפרח לכוס ונזמין את הילדים
להתבונן כיצד הצבע עולה מעלה בגבעול.

כעת נזמין את הילדים ליצור שדה אביבי ופורח.
נתחיל מחלוקת בריסטול גדול לכל קבוצה.
נזמין את הילדים להשתמש בצבעי עיפרון בגוונים שונים של ירוק, חום, צהוב
ולצייר את הדשא וגבעולים שונים כרקע.

לאחר שהרקעים מוכנים ניקח את הבריסטולים
וכעת כל ילד יכין פרח או אלמנט אביבי שהוא יבחר מקורי שלו.
לאחר שהפרחים / פרפרים / חיפושיות מוכנים נחזיר את הבריסטולים ונזמין את הילדים להניח את
הפרחים על הבריסטול, לעבוד ולהחליט בשיתוף פעולה ואחרי שהחליטו על המיקומים,
ידביקו את הפרחים והפרפרים בעזרת דבק סטיק.

אביב שמח ופורח 😊

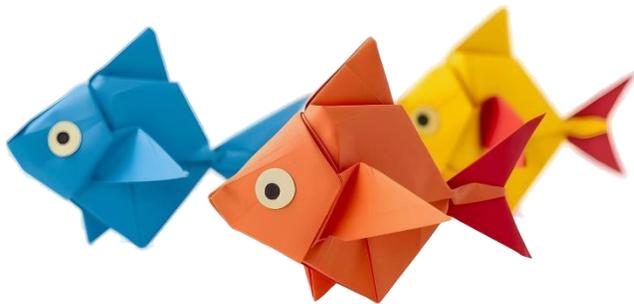
פעילות סיום – הדגים שביאור

הכנה מראש:

נגזור מראש 20 דגים צבעוניים (רצוי להכין יום קודם ולשתף את הילדים בהכנה ובצביעה).
כשהדגים מוכנים נדביק עליהם מגנט על כל דג (בחלק הקדמי).

הכנת חכות הדייג

עזרים:

דפי בריסטול לגזירת 20 דגים צבעוניים
מגנטים קטנים עגולים
שני מקלות באורך כחצי מטר
חוט דייג או חוט אחר באורך 1 מטר
שני מגנטים עם חור לקשירה בקצה החוט
קוביות גדולות מעץ שטוחות
אל-בד כחול / תכלת

מהלך הפעילות:

נפרוש אל-בד תכלת, כמו ים, ונניח עליו לאורך במרכז קוביות עץ שטוחות ארוכות.
הכינו את המקלות עם החוטים קשורים לקצה שלהם, כאשר בקצה השני קשור מגנט.
כללי המשחק:

נזמין בכל תור שני ילדים שיצטרכו לעבור מעל ה"יאור" בלי ליפול למים
(לצעוד על הקוביות בלבד),

כאשר בידיהם חכות, והם צריכים לדוג כמה שיותר דגים.

כל סבב יתחיל כאשר הילדים יעמדו משני צידי הים הרחוקים מול קצה הקוביות.

נזמין חברים נוספים להשתתף במשחק.

פעילות פתיחה – בצאת ישראל

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר "בצאת ישראל ממצרים"

מילים: מן המקורות, לחן: ידידיה אדמון

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש ונספר לילדים שהיום נלמד שיר עתיק ויפה שמספר על רגע מאוד חשוב לעם שלנו ושגם ההורים והסבים והסבתות מכירים. השיר מספר על הזמן שבו עם ישראל יצא ממצרים והפך לעם חופשי.

לפני שנשמיע להם את השיר נלמד ונסביר את משמעות המילים הפחות מוכרות המופיעות בשיר. נסביר במילים פשוטות וברורות את השיר:

בצאת ישראל ממצרים

עם ישראל יצא ממצרים, יצא ממקום שהיה לו קשה שם

בית יעקב מעם לועז

זו משפחה גדולה של אנשים שגרו במקום שלא דיברו בו את השפה שלהם

היתה יהודה לקדשו

העם התחיל להרגיש מיוחד ושייך

ישראל ממשלותיו

עם ישראל התחיל להוביל את עצמו

הים ראה וינוס

כשהעם הגיע לים, הים נפתח וזז הצידה

הירדן יסוב לאחור

גם נהר גדול עצר ונתן לעבור

ההרים רקדו כאילים, גבעות כבני צאן

זה תיאור יפה שמספר שהטבע כולו שמח יחד עם העם

נשאל מי ראה פעם אייל? ונספר מי הם בני צאן (עיזים, כבשים)

אפשר לשאול את הילדים

איך לדעתכם מרגישים כשעוברים ממקום קשה למקום חופשי

ולתת תשובה או שתיים קצרות.

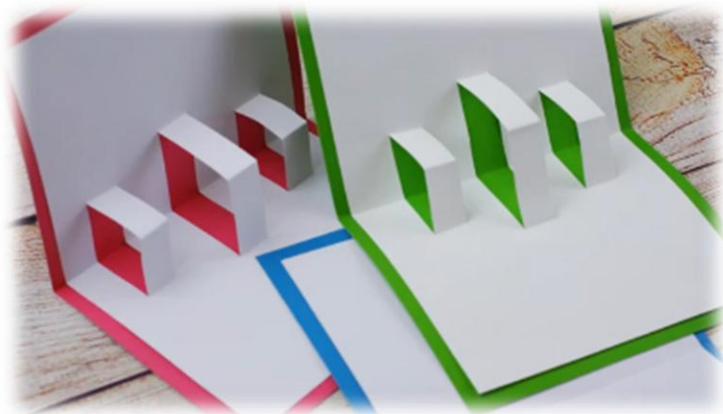

אחרי שהסברנו את השיר

נשמיע לילדים את השיר מס' פעמים

וננסה להצטרף יחדיו.

פעילות העשרה חינוכית – כרטיס ברכה אביבי לפסח

עזרים:

דפי בריסטול צבעוניים

דפים צבעוניים

מספריים

דבק סטיק

עפרונות

טוש שחור

קישור לפינטרסט להכנת כרטיס פופ אפ אביבי

מהלך הפעילות:

היום נכין כרטיס ברכה קופץ לחג צבעוני, אביבי וחגיגי.
נחלק לילדים שני דפי בריסטול בצבעים שונים לבחירתם
וננחה אותם לקפל את הבריסטול באמצע לשני חצאים.
את אחד מהבריסטולים נגזור בגודל קטן מעט יותר מהאחר.

הבריסטול הקטן יותר – בעזרת מספריים נגזור בחיבור (בקיפול) באמצע שלושה קווים
במרחק של כ-5 ס"מ.

נפתח את הכרטיס ו"נדחף" פנימה את החלק הקטן שגזרנו.

כעת יש לנו שלושה חלקים בולטים קדימה.

הילדים ידביקו את הבריסטול הקטן על הגדול (ראו דוגמה בתמונה).

אחר כך יציירו הילדים סוגים שונים של פרחים, שיחים, דבורים, פרפרים, כיד הדימיון
יצבעו ויגזרו אותם וידביקו בעזרת דבק סטיק על הרקע ועל החלקים הבולטים.
כשהכרטיס מוכן נקפל אותו בעדינות לשניים, וכשנפתח אותו, הפרחים "יקפצו" קדימה.

נסייע לילדים לכתוב ברכה קצרה למשפחתם, והילדים יחתמו את הברכה בשמם.

פעילות סיום – משחקים באגוזים

יש לבדוק מראש:

אם משתמשים באגוזים אמיתיים שאין ילדים אלרגיים בצהרון

עזרים:

אגוזי מלך משחק או אגוזי מלך אמיתיים שלמים

קערה / דלי / קופסה

מהלך הפעילות:

בפסח נהוג לשחק באגוזים, להקיש מנגינות ומקצבים ולשחק במשחקים תחרותיים. נלמד את הילדים כמה משחקים שאפשר לשחק באגוזים ונחלק לילדים את אגוזי המשחק. אפשר לשחק במרחב הצהרון או בחצר.

קרוב לקיר:

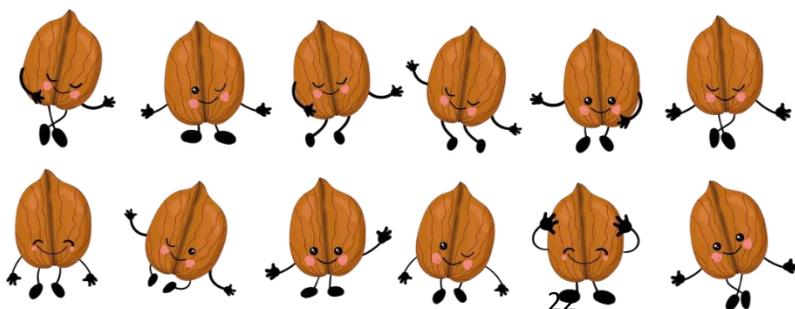
סמנו קו התחלה במרחק מסוים מקיר פנוי, והילדים יעמדו מאחורי הקו ויגלגלו את האגוזים לכיוון הקיר. הילד שהאגוז שלו נשאר הכי קרוב לקיר מנצח.

אגוזים מתגלגלים:

נשתמש במשטח עץ (דיקט) או קרטון בגודל של חצי שולחן והניחו אותו בשיפוע על קיר. הילדים יעמדו בטור מול משטח העץ במרחק שנקבע מראש ויגלגלו את האגוזים במעלה המגלשה ויביטו: אם האגוז יפגע באגוז אחר כשהתגלגל למטה הילד ייקח את האגוזים שפגע בהם.

קליעה למטרה:

5 אגוזים לכל ילד. הילדים יעמדו בטור וינסו כל אחד בתורו לקלוע את האגוזים לתוך קערה, דלי או קופסה.

לילדים היקרים, לצוות החינוכי
ולבני משפחותיכם,

אנו מאחלים חג פסח שמח, מלא אור, חום ותקווה.
חג של חירות במחשבה, בלב ובמעשה,
זמן משפחה, הקשבה, סקרנות ושמחה.

מי ייתן והחג יביא עמו התחדשות,

רוגע והשראה, רגעים של ביחד
וכוחות להמשך עשייה

חינוכית משמעותית וגדילה אישית.

חג אביב שמח ובריאות טובה לכולם
צוות ניצנים

רשימת עזרים לתוכנית זו:

כלי נגינה שונים
קסילופון / מטלופון
הכינור שק מאל-בד שחור
שקית ניילון מלאה חול עטופה באל-בד שחור וקשורה בחבל
הכינור בובה קטנה עטופה במטפחת בתוך סלסילה
2 יריעות לבד צבעוניות לכל ילד
מספריים
אקדח דבק חם לשימוש המובילים בלבד
(יש לחבר את האקדח דבק לחשמל הרחק מהישג ידם של הילדים)
כפתורים ופאייטים לקישוט
בקבוקי צבע מיוחדים לצביעה על בד
מצה עטופה
דפי בריסטול לגזירת 20 דגים צבעוניים
מגנטים קטנים עגולים
שני מקלות באורך כחצי מטר
חוט דייג או חוט אחר באורך 1 מטר
שני מגנטים עם חור לקשירה בקצה החוט
קוביות גדולות מעץ שטוחות
אל-בד כחול / תכלת
דפי בריסטול צבעוניים
דפים צבעוניים
דבק סטיק
עפרונות
טוש שחור
אגוזי מלך משחק או אגוזי מלך אמיתיים שלמים
קערה / דלי / קופסה

הספר - "איפה האפיקומן"?
כתבה: אמונה אלון איורים: ינון פתחיה